

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 407

Takauksen myöntäminen Tampereen Sähkölaitos Oy:n lyhytaikaiselle lainarahoitukselle

TRE:6858/02.04.04/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupungin omavelkainen takaus annetaan Tampereen Sähkölaitos Oy:n enintään 150,0 milj. euron suuruisen ja enintään 1 vuoden pituisen lainan pääoman, korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten lainanhoito- ja perimiskulujen suorittamisesta.

Takauksen myöntämisen ehtona on hyväksytty komission notifiointimenettely Kuntarahoitus Oyj:n rahoituksen Kuntien Takauskeskuksen hakemuksen mukaisesti.

Konsernijohtaja oikeutetaan päättämään takausprovision määrästä.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle. Hän oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Pekka Salmi liittyi kokoukseen.

Perustelut

Tampereen Sähkölaitos Oy on kaupungin kokonaan omistama energia-alan yhtiö, joka toimii pääasiassa Tampereella. Yhtiön keskeisimmät liiketoiminnot ovat kaukolämmön tuottaminen ja myynti, sähköverkkoliiketoiminta sekä sähköenergian tuotanto ja myynti.

Sähköenergian markkinat ovat ennen kokemattomien haasteiden edessä tulevaa talvea ajatellen. Sähkön hinnat ovat jo huippukorkeat ja alalla joudutaan varautumaan myös sähköenergian saatavuuden hetkittäisiin rajoitteisiin.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Markkinatoimijoille tärkeätä johdannaismarkkinaa ylläpitää Nord Pool, jossa käydään kauppaa sekä fyysisillä sähkön toimituksilla että tulevaisuuden hinnoittelusopimuksilla. Nord Poolin sopimusten vakuudeksi käy vain käteispankki. Näiden lisäksi käteisvakuutta tarvitaan pohjoismaisten kantaverkkoyhtiöiden yhteisesti omistamalle Esett-nimiselle yhteisyritykselle, joka hoitaa sähköverkon tuotannon ja kulutuksen välistä taseselvitystä. Myös kaasupörssissä toimiminen edellyttää vakuuksia. Tampereen Sähkölaitos Oy:n liitteenä olevassa takauspyynnössä on hieman tarkempi kuvaus yhtiön erilaisista vakuustarpeista sekä takauspyyntö kaupungille.

Vaikka Tampereen Sähkölaitos Oy:n likviditeetti on nyt korkea, tulee yhtiön ja kaupungin sen omistajana varautua äärimmäisten tilanteiden varalle. Tällaisessa tilanteessa yhtiö saattaa tarvita merkittävän määrän lyhytaikaista lisärahoitusta mm. vakuuksien järjestämiseksi liiketoiminnoissaan. Varmimmin tämä rahoitus kyetään turvaamaan kaupungin myöntämän takauksen turvin. On silti täysin mahdollista, että yhtiö kykenee järkevin ehdoin hankkimaan lisärahoitustarpeensa myös ilman kaupungin takausta, mitä on pidettävä ensisijaisena vaihtoehtona.

Kuntien Takauskeskus ja Kuntarahoitus Oyj ovat notifioimassa EU:ssa mallia, jossa Kuntarahoitus Oyj voisi myöntää suomalaisille julkisomisteisille markkinoilla toimiville energia-alan yhtiöille tilapäistä rahoitusta julkisen sektorin takaamana talven toiminnan turvaamiseksi. Käytännössä Tampereen Sähkölaitos Oy neuvottelee itselleen parhaan rahoitusratkaisun ja kaupunki hallintosäännön päätösvallan delegointien mukaisesti hyväksyy rahoituksen ja rahoittajan sekä allekirjoittaa takaussitoumuksen, mikäli valtuusto takauksen myöntää ja takauksen käyttö on tarkoituksenmukaista.

Kuntalain mukaan kunta ei saa lainaa tai takausta myöntäessään ottaa riskejä, jotka vaarantavat sen kyvyn suoriutua lakisääteisistä tehtävistään. Lisäksi lain mukaan lainalle tai takaukselle tulee saada riittävä vakuus. Mikäli esitettyä lisärahoitusta jouduttaisiin tulevana talvena käyttämään, on sen tarve todennäköisesti lyhytaikaista. Koska kyseessä on kaupungin omistama yhtiö, jonka liiketoiminnan arvo ylittää selvästi sen velkojen määrän, on kaupungilla välillisesti jo osakeomistuksen myötä hallussaan yhtiön omaisuutta. Lisäksi Tampereen Sähkölaitos Oy:n nykyisen päärahoittajan kanssa solmittu rahoitussopimus kieltää uusien yli 10 milj. euron suuruisten vakuuksien panttaamisen. Kokonaisuutena arvioiden kaupungille pantattava erillinen vakuus ei oleellisesti parantaisi kaupungin riskiasemaa. Lisäksi esitettävä takaus ei muodosta kaupungille sellaista uhkaa, että kaupungin kyky suoriutua velvollisuuksistaan vaarantuu. Nähtävillä ei ole tilannetta, jossa Tampereen Sähkölaitos Oy ei suoriutuisi lyhytaikaisten lainojensa takaisinmaksusta.

Liitteenä olevassa Kuntien Takauskeskuksen notifiointia koskevassa kirjeessä EU:lle on haettu yhteensä 5,0 miljardin euron suuruista rahoitusvaltuutusta. Hakemuksen ydin on saada EU:lta vahvistus sille, että kuvatus mukainen rahoitus voidaan kiellettyä valtioneuvoston

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

koskevista säännöksistä huolimatta nykyisissä poikkeuksellisissa oloissa myöntää. Koska EU saattaa notifiointissa ottaa kantaa esitetystä rahoituksesta perittävään takausprovisioon, on sen määrä syytä päättää myöhemmin.

Hallintosäännön 36 §:n mukaan konsernijohtaja päättää mm. talousarviolainojen ottamisesta ja ennenaikaisesta takaisinmaksusta sekä velkakirjojen ja lainaehtojen hyväksymisestä ja muuttamisesta. Siten on käytännöllistä, että konsernijohtaja päättäessään takauksen kohteena olevasta velkakirjasta ja ehdoista päättäisi myös mahdollisen takausprovisioon suuruudesta.

Kuntien Takauskeskuksen hakemukseen notifiointista on tullut komissiolta positiivinen päätös 7.10.2022.

Lausunnot

Konsernilakimies Janne Kytö:

Asiassa on oikeudellisesti olennaista tarkastella kuntalain 129 §:n asettamia edellytyksiä takauksen myöntämiselle.

"Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla." (Kuntaki 410/2015 1. mom)

Lisäksi on varmistuttava, että takaus ei ole Euroopan Yhteisön kilpailuoikeuden vastainen. Notifiointiprosessin lopputulos ja takausprovisioon määrä ovat merkittäviä tekijöitä tätä edellytystä arvioitaessa.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Saara Unnanlahti, Marjut Ontronen / Tampereen Sähkölaitos Oy, Jussi Laitinen / Tampereen Sähkölaitos Oy

Liitteet

- 1 Kh 10.10.2022 Takauspyyntö 5.10.2022, Tampereen Sähkölaitos Oy
- 2 Kh 10.10.2022 Annex 1, Energy companies, Notification letter 27.9.2022
- 3 Kh 10.10.2022 Annex 2, Energy companies, Notification template TCF 27.9.2022

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§407

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)